

Rutin för hantering av kemiska produkter

Alla inköp av kemiska produkter ska följa de regler och avtal som gäller för VGR, se [Kemikaliehantering - Rutin](#)

Denna lokala rutin tar upp hur inköp går till inom Hjälpmedelscentralen (HMC), hur vi följer upp kemikalieanvändning, arbetar med substitution och agerar vid spill.

Syfte

Syftet med denna rutin är att säkerställa enhetlig och korrekt hantering av kemiska produkter inom HMC, från inköp till substitution och hantering av spill.

Ansvar

Ansvar för korrekt hantering följer linjeansvaret. Skyddsombud, miljöombud och alla medarbetare som hanterar kemiska produkter ansvarar för att följa sina delar i rutinen. I linjeansvaret ingår att spill- och saneringsutrustning finns lättåtkomlig och tydligt uppmärkt, samt kunskap om hur den ska användas, på arbetsplatser med risk för läckage.

Genomförande av inköp

Löpande inköp av kemiska produkter i HMC:s verksamhet

Beställning av kemiska produkter ska utgå från [HMC:s sortimentlista för kemiska produkter](#). Inga andra produkter får köpas.

Om länken inte fungerar - fråga din chef, miljöombud eller miljökoordinator. Alla inköp skall göras via inköpsportalen Marknadsplatsen

Införande av ny kemisk produkt i HMC:s beslutade kemikaliesortiment

1. Medarbetare förmedlar förslag via enhetschef. Förslag kan också förmedlas via processledare till enhetschef
2. Enhetschef genomför tillsammans med miljöombud riskbedömning i KLARA och tar vid behov fram arbetsinstruktion för aktuell produkt.
3. Enhetschef fattar beslut om ny kemisk produkt och ansvarar för implementering av ev. arbetsinstruktion
4. Miljöombud uppdaterar den lokala kemikalieförteckningen i KLARA och informerar Miljökoordinator om beslutad ny kemisk produkt
5. Miljökoordinator uppdaterar HMC:s sortimentlista.

Uppföljning och substitution

En gång om året görs uppföljning av miljökoordinator tillsammans med HMC:s miljöombud av sortimentlistan. Mängden nytillkomna kemiska produkter går igenom och förslag på substitution tas fram.

Substitutionsförslag förmedlas till avdelningschef för ställningstagande i de avstämningsmöten som sker två gånger om året avseende ortens arbetsmiljö- och miljöarbete. Miljö- och hälsofarliga kemiska produkter ska bytas mot mindre farliga produkter när sådana alternativ finns.

Genomförande vid spill av olja och kemikalier

Bekämpning

Om ett läckage inträffar måste ämnets spridning begränsas så snabbt som möjligt för att minimera eventuella skador på människa och/eller miljö. Det är viktigt att alltid försöka förhindra utsläpp till vatten, mark och avlopp.

Om du upptäcker ett läckage:

1. Uppmärksamma personer i direkt närhet på situationen och be vid behov om hjälp
2. Om en person har blivit utsatt för skadlig exponering av ämnet: Använd skyddsutrustning och hjälp den drabbade personen i första hand. Kontakta vid behov sjukvård och överlämna produktens säkerhetsdatablad. Åtgärder vid första hjälpen finns i avsnitt 4 i produktens säkerhetsdatablad.
3. Hämta spillutrustning och använd lämplig skyddsutrustning beroende på vilken typ av kemikalie som läckt ut.
4. Lokalisera läckan och stoppa den om möjligt. Använd vid behov brunnstäningsmatta eller absorberande ormar för att valla in vätskan och förhindra att den rinner ut i mark, vatten eller avlopp. Vid mindre mängd kan det räcka att direkt använda absorberingsmedel eller absorberingsduk.

Sanering

1. Applicera absorberingsmedel eller absorberingsduk med start i ytterkanterna och arbeta dig inåt. Låt det dra några minuter.
2. Om absorbenten är i granulatform: använd sopborste för att fånga upp så mycket av vätskan som möjligt i absorbenten. Om absorberingsdukar används: torka upp så mycket som möjligt.
3. Samla allt som är kontaminerat i separat sopsäck och förslut den med buntband. Sortera säcken som farligt avfall och skicka för destruktion hos avtalad avfallsleverantör. Bifoga säkerhetsdatablad om du kan.
4. Rengör ytan på lämpligt sätt efteråt.

Rapportering

Informera närmaste chef och registrera händelsen i Medcontrol Pro. Detta gäller alla läckage, oberoende av skadans omfattning. Om föroreningsskada eller allvarlig miljöskada uppstått ska även tillsynsmyndighet och myndigheten för samhällsskydd och beredskap underrättas.

Placering av spill- och saneringsutrustning

På samtliga hjälpmedelscentraler finns spillutrustning i en gul väska vid miljöstationen. Det kan finnas utrustning på fler platser där det bedöms finnas risk för spill, exempelvis i garage eller i vissa fordon.

Relaterade dokument

[Kemikaliehantering - Rutin](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Hjälpmedelscentralen, Försörjningsförvaltningen

Innehållsansvar: Mikael Doi, (mikdo4), Processledare

Godkänd av: Erica Cedervret Nilsson, (erice), Områdeschef

Dokument-ID: SL12799-1766063820-40

Version: 2.0

Giltig från: 2025-12-02

Giltig till: 2027-11-30